

T.C.
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
TARİH BÖLÜMÜ
DERS İÇERİKLERİ

BİRİNCİ YIL (GÜZ DÖNEMİ)

TRH101 Dünya Tarihi I (3+0)

Bu ders, Tarih bölümü öğrencileri için özel olarak hazırlanmış bir derstir. 4. Sınıf Çağdaş Dünya Tarihi dersleriyle beraber bir süreklilik oluşturması planlanan ve öğretim süreci boyunca dört dönem alınacak olan Dünya Tarihi dersleri bir bütün olarak, beşeriyet tecrübesinin ana hatlarını tarih, antropoloji, sosyoloji, iktisat, arkeoloji, coğrafya ve temel ve uygulamalı bilimler gibi çeşitli bilim dallarının bulgularıyla destekleyerek öğrencilerle tanıştırmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda TRH101 dersi beşeriyet tarihinin Orta Çağ sonuna kadar olan kısmını konu edinmektedir. Bu derste ayrı ayrı devletler üzerine odaklanmak yerine tarihsel dönemlerde ön plana çıkan çevresel ve teknolojik unsurlar ile bunlara bağlı olarak ortaya çıkan toplumsal yapıların çerçevesi çizilerek öğrencilerin sonraki çalışmalarında inceleyecekleri özel konuların arka planını tanıması amaçlanmıştır.

Dersin bir diğer amacı da, bir üniversite giriş dersi olması bakımından öğrencilere okuma ve yazma alışkanlığı kazandırmasıdır. Bu sebeple, ders programında belirtilen okuma parçalarının derse gelirken okunmuş ve belirtilen yazı ödevinin yapılmış olması dersten amaçlanan hedefin gerçekleşebilmesi için önem arz etmektedir.

Önerilen Kaynaklar:

- * Clive Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi: Çevre ve Büyük Uygarlıkların Çöküşü, Sabancı Üniversitesi Yayınları, 2008.
- * Clive Ponting, Yeni Bir Bakış Açısıyla Dünya Tarihi, Alfa, 2011.
- * Jared Diamond, Tüfek, Mikrop ve Çelik: İnsan Topluluklarının Yazgıları, Tübitak, 2010.
- * J. M. Roberts, Avrupa Tarihi, İnkılâp Yayınları, 2015.

TRH107 Akademik Tarih Yazımı (3+0)

TRH107 – Akademik Tarih Yazımı dersi, öğrencilerin eğitim hayatları boyunca hazırlayacakları ödev, seminer, proje, rapor, makale, sözlü sunum ve tez çalışmalarında bilimsel araştırma ve yazım yöntemlerinin temel kuralları hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

Akademik Tarih Yazımı dersi, Tarih öğrencilerine özel olarak hazırlanmıştır. Dönem boyunca yapılacak okumalar ve sınıf içi tartışmalarla, tarih ve tarihe yardımcı disiplinlerin (siyaset bilimi, iktisat vs.) temel kavramları işlenecektir.

Önerilen Kaynaklar:

- Howard Becker, Sosyal Bilimcilerin Yazma Çilesi,
- İlber Ortaylı, Tarih Yazıcılık Üzerine.

- E. H. Carr, Tarih Nedir.
- John Tosh, Tarihin Peşinde.

TRH109 Osmanlı Türkçesi I (3+0)

Bu dersin hedefi, öğrencilerin Osmanlı Türkçesi ile yazılmış olan matbu metinleri okuyup anlayabilmeleri olarak belirlenerek bu hedefe uygun bir ders programı hazırlanmıştır. Buna göre TRH109 Osmanlı Türkçesi I dersinde öğrencilerin Osmanlı Türkçesi alfabesini tanımaları, bu alfabe ile yazılmış Türkçe kökenli kelimeleri rahatlıkla okuyabilmeleri, bu metinlerde bulunan kelimelerin köklerini ve eklerini ayırt edebilmeleri, ayrıca kelimelerin Türkçe, Farsça, Arapça ve Fransızca gibi hangi dilden geldiğini ayırt edebilmeleri hedeflenmiştir.

Önerilen Kaynaklar:

- * Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 1, Kesit Yayınları, 2008.
- * Hatice Tören & Mustafa Özkan, Osmanlı Türkçesi I. 3F Yayınevi, 2008.
- * Numan Külekçi, Osmanlı Türkçesi: Kolay Okuma Yazma Öğretimi, Sahhaflar Kitap Sarayı, 2009.

ATA101 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I (2+0)

Ders içeriğinde 19. yüzyılın ortalarından 1924 yılına kadar olan süreç değerlendirme altına alınacaktır. Osmanlı Devleti'nde yaşanan Batılılaşma çabaları ve reformlar, sosyal ve ekonomik değişimler, I. Dünya Savaşı, Türk Milliyetçiliği'nin yükselişi, İstiklal Savaşı, cephele, iç ve dış politika; Lozan Antlaşması ve Cumhuriyet'in ilanı üzerinde yoğunlaşacak olan ana noktalarıdır.

Önerilen Kaynaklar:

- * Akarsu, B. Atatürk Devrimi ve Yorumları. Yayımlayan:TDK.
- * Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri. Türk İnkılap Tarihi Enst.Yay.
- * Avcıoğlu, D. (1977) Türkiye'nin Düzeni: Dün-Bugün-Yarın. Tekin Yayınevi.
- * Gönübol, M. – Sar, C. (1973) Olaylarla Türk Dış Politikası. Milli Eğitim Basımevi.
- * Kongar, E. (1979).Türkiye'nin Toplumsal Yapısı. Bilgi Yayınevi.
- * Lewis, B. (1970). Modern Türkiye'nin Doğuşu. TTK Basımevi.
- * Ortaylı, İ. (1983) İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı. Hil Yayınları

ING101 İngilizce (3+0)

Bu ders İngilizce'ye yeni başlayan öğrenenler için düzenlenmiş olup temel dil becerilerini geliştirmeyi hedefler. Farklı öğretim teknikleri ve uygulama çalışmaları aracılığı ile öğrenenlerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri edinmelerine yardımcı olur. Öğrenenler, gerçek yaşamda karşılaşılan durumlar içinde kullanılan diyaloglar ve metinler kullanarak temel dil bilgisi kalıpları ve sözcükleri öğrenirler. Bu ders sonunda öğrenenler İngilizce başlangıç seviyesinden orta-başlangıç düzeye ilerlemek üzere hazırlanırlar.

Önerilen Kaynaklar:

- * English File Student's Book and Workbook (Elementary), 3rd edition. Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden & Paul Seligson. Oxford University Press, 2012.

TURK101 Türk Dili I (2+0)

TURK101 Türk Dili I dersinde ele alınacak konular, ana hatlarıyla şunlardır: dilin tanımı, türleri ve özellikleri; dil-düşünce-kültür-edebiyat-sanat ilişkileri; bilgilendirici metinleri çözümlene yöntemi; yazılı anlatım bilgileri (konu seçimi, konuyu sınırlama, amaç ve bakış açısı, yazma planı hazırlama, çeşitli türlerde (deneme, makale, fıkra ve vb. gibi.) kompozisyon yazma; bir metnin özetini çıkarma); sözlü anlatım bilgileri (genel bilgiler, hazırlıksız konuşma, hazırlıklı konuşma (tartışma, açık oturum, münazara, anı-fıkra-olay anlatma vd.)); Türkçe dilbilgisi(sözdizimi, anlambilim); Türkçe kullanımı(anlatım öğeleri, dil yanlışları), uygulamalı Türkçe yazım ve noktalama bilgileri.

Önerilen Kaynaklar:

- * İsmail AKSARAYLI, Türk Dili, Manisa, 2011
- * Sırrı ER, Etkili ve Güzel Konuşma Sanatı, Hayat Yayınları, 2011
- * Mehmet SARI, Türk Dili, Okutman Yayıncılık, 2011
- * Prof. Dr. Ertuğrul YAMAN, Susma Sanatı, Akçağ Yayınları, 2012

RPSI109 Pozitif Psikoloji ve İletişim Becerileri (3+0)

Bu derste beynin öğrenme sürecine katılımını artırmak, mutluluğu ve başarıyı birlikte edinmek, beyin temelli eğitimle değerler eğitiminin birebir örtüştüğü örnekleri göstermek amaçlanmaktadır. Derste incelenecek konular arasında şunlar yer almaktadır: Pozitif Psikolojinin Tanımı, Temel Kavramlar, Teorik Temelleri ve uygulamaları 2. Sosyoemosyonel deneyim ve davranış, kognitif bilimlerin içinde incelenen beyin-davranış sistemlerini incelemek. 3. Kendini ve başkalarını Tanıma, Farkındalık ve Empati 4. Psikososyal Yaşam Becerileri ve Sorun Çözme Becerileri 5. Motivasyon ve Planlama 6. Öfke, Saldırganlık ve Şiddet 7. İlişki Yönetimi ve Sağlıklı Karar Verme 8. Sebatkârlık ve Uzlaşmacılık.

Önerilen Kaynaklar:

Tarhan, N., Gümüşel, O., Sayım, A. (2012). Pozitif Psikoloji Çoklu Zeka Uygulamaları. İstanbul, Timaş Yayıncılık.

RKUL101 Üniversite Kültürü I (0+2)

Bu ders, üniversite öğrencilerinin sosyal, kültürel ve siyasal olaylarla ilgili entelektüel bilgi birikimine sahip olmalarını, genel müfredatları dışında multidisipliner bilgi sürecine açık olmalarını, eleştirel ve sorgulayıcı düşünebilme ve analitik davranabilme yetisini kazandırmayı amaçlamaktadır.

Öğrenci kendi alanları dışında kamuoyunda tartışılan bilim, teknik, sosyal, siyasal ve kültürel konularda alanında uzman olan kişilerin seminerlerine katılarak yorum yapma yetisine sahip olacaktır. Öğrenciler üniversite hayatları süresince yaklaşık 48-50 seminere ve programa katılma şansını elde etmiş olacaklardır.

BİRİNCİ YIL (BAHAR DÖNEMİ)

TRH102 Dünya Tarihi II (3+0)

Çağdaş Dünya Tarihi dersleriyle beraber bir bütün oluşturması planlanan ders, beşeriyet tecrübesinin ana hatlarını tarih, antropoloji, sosyoloji, iktisat, arkeoloji, coğrafya ve de temel ve uygulamalı bilimler gibi çeşitli bilim dallarının bulgularıyla destekleyerek öğrenciyle tanıştırmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda TRH102 dersi özel olarak beşeriyet tarihinin Erken Modern Dönemi ile Modern Döneminin başlangıcını konu edinmektedir. Ele aldığı dönem itibariyle TRH101'e kıyasla Avrupa Tarihi'nin kendine daha fazla yer bulacağı bu derste moderniteyi belirleyen zihinsel, çevresel ve teknolojik unsurlar ile bunlara bağlı olarak ortaya çıkan siyasi, toplumsal ve kültürel yapıların çerçevesi çizilerek öğrencinin sonraki çalışmalarında inceleyecekleri özel konuların arka planını tanıması amaçlanmaktadır.

Önerilen Kaynaklar:

- * Clive Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi: Çevre ve Büyük Uygarlıkların Çöküşü, Sabancı Üniversitesi Yayınları: 2008.
- * Clive Ponting, Yeni Bir Bakış Açısıyla Dünya Tarihi, Alfa: 2011.
- * Jared Diamond, Tüfek Mikrop Çelik
- * J. M. Roberts, Avrupa Tarihi, İnkılâp: 2015

TRH110 Osmanlı Türkçesi II (3+0)

Bu ders, bir sene süren Osmanlı Türkçesi dersinin ikinci dönemini oluşturmaktadır. Birbirini takip eden bu iki dersin hedefi, öğrencilerin Osmanlı Türkçesi ile yazılmış olan matbu metinleri okuyup anlayabilmeleri olarak belirlenerek bu hedefe uygun bir ders programı hazırlanmıştır. Buna göre TRH110 Osmanlı Türkçesi II dersinde öğrencilerin Osmanlı Türkçesi içerisinde bulunan Arapça ve Farsça kökenli kelimeleri rahatlıkla okuyabilmeleri, bu kelimelerin köklerini ve eklerini ayırt edebilmeleri, onlara bağlı dilbilgisi kurallarını öğrenebilmeleri hedeflenmiştir. Bu hedefe ulaşmak amacıyla derste örnek metin okumaya geniş zaman ayrılacaktır.

Önerilen Kaynaklar:

- * Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 1, Kesit Yayınları: 2008.
- * Hatice Tören-Mustafa Özkan, Osmanlı Türkçesi I, 3F Yayınevi: 2008.
- * Numan Külekçi, Osmanlı Türkçesi: Kolay Okuma Yazma Öğretimi, Sahhaflar Kitap Sarayı: 2009

TRH112 İlk Çağ Tarihi (3+0)

İnsanlığın ortaya çıkışını ve antik dönem medeniyetlerinin tarihlerini yapısal ve siyasi çerçeveleri içinde ele alıp öğrencilerin konulara geniş çerçevede, uzun dönemde ve kritik bir perspektifle yaklaşma kabiliyetlerini geliştirme fırsatı tanımak.

İnsanlığın orta çıkışını ve Neolitik Devrim ile ilk devletlerin ortaya çıkışını ele alır. Bununla birlikte Hind, Sümer, Akad, Babil, Eski Mısır, Hitit, Eski Yunan ve Roma siyasi tarihi ve Antik Medeniyetlerin günümüz dünyasını şekillendirmesini ele alır.

TRH114 Tarihsel Kaynaklara Erişim (2+2)

Geçmişe ait ya da geçmişi aydınlatan her türlü materyal tarihsel malzemedir ve Tarih biliminin kaynaklarını oluşturur. İster taş levha, kumaş, tahta-kil tablet, kemik, kaplumbağa kabuğu gibi epigrafik malzeme üzerine isterse de kâğıda yazılı olsun her türlü yazılı, sözlü ve görsel malzeme tarih araştırmalarının kaynaklarıdır. Bu malzemeye başlıca ulaşım yerleri ise kütüphaneler, arşivler, müzeler ve tarihi mekânlardır. Bu dersin amacı; öğrencinin tarihsel malzemeyle temasını sağlamak ve bu malzemeyi kullanma becerisini geliştirmektir. Bu maksatla, dersin sorumlu öğretim üyesi rehberliğinde aşağıda yer alan tarihsel malzeme mekânlarında yürütülecek etkin bir öğrenim süreci hedeflenmektedir.

1. İstanbul Arkeoloji Müzesi
2. İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)
3. T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri
4. Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi
5. Babıâli ve İstanbul Basın Müzesi
6. Sultan Ahmet Camii, Süleymaniye Camii, Ayasofya Müzesi
7. Türk-İslam Eserleri Müzesi
8. İslam Bilim ve Teknoloji Müzesi

Önerilen Kaynaklar:

- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi. (İstanbul: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2010).
- Suraiya Faroqhi, Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir? Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1999.
- Tarih Nasıl Yazılır, Ed. Ahmet Şimşek, TTK
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri (<https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/>)

RKUL102 Üniversite Kültürü II (0+2)

Bu ders, üniversite öğrencilerinin sosyal, kültürel ve siyasal olaylarla ilgili entelektüel bilgi birikimine sahip olmalarını, genel müfredatları dışında multidisipliner bilgi sürecine açık olmalarını, eleştirel ve sorgulayıcı düşünebilme ve analitik davranabilme yetisini kazandırmayı amaçlamaktadır.

Öğrenci kendi alanları dışında kamuoyunda tartışılan bilim, teknik, sosyal, siyasal ve kültürel konularda alanında uzman olan kişilerin seminerlerine katılarak yorum yapma yetisine sahip olacaktır. Öğrenciler üniversite hayatları süresince yaklaşık 48-50 seminere ve programa katılma şansını elde etmiş olacaklardır.

ATA102 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II (2+0)

Atatürk'ün eserleri incelenmek suretiyle Cumhuriyetin temel nitelikleri, elde edilen kazanımları anlatılarak Atatürk ilkelerinin değerini kavratmaktır. Ayrıca Türk devriminin tamamlanması evresinde yaşanan siyasi gelişmeleri ve yeni devletin kuruluş sürecinin öğretilmesi amaçlanmaktadır. Buna ek olarak dersin bir diğer amacı da öğrencilere, Atatürk'ün siyasi ve sosyal alanlardaki devrimlerini öğretmektir.

Önerilen Kaynaklar:

- * Atatürk Devrim Eğitim Basımevi.leri ve Yorumları.yayınlayan:TDK.

* Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri. Türk İnkılap Tarihi Enst.Yay.

* Gönlübol,M-Sar,C.(1973)Olaylarla Türk Dış Politikası. Milli Eğitim Basımevi.

TURK102 Türk Dili II (2+0)

Bu derste ele alınacak konular, ana hatlarıyla şöyle sıralanabilir: dilin tanımı, türleri ve özellikleri; dil-düşünce-kültür-edebiyat-sanat ilişkileri; bilgilendirici metinleri çözümleme yöntemi; yazılı anlatım bilgileri (konu seçimi, konuyu sınırlama, amaç ve bakış açısı, yazma planı hazırlama, çeşitli türlerde (deneme, makale, fıkra ve vb. gibi.) kompozisyon yazma; bir metnin özetini çıkarma); sözlü anlatım bilgileri (genel bilgiler, hazırlıksız konuşma, hazırlıklı konuşma (tartışma, açık oturum, münazara, anı-fıkra- olay anlatma vd)); Türkçe dilbilgisi(sözdizimi, anlambilim); Türkçe kullanımı(anlatım öğeleri, dil yanlışları), uygulamalı Türkçe yazım ve noktalama bilgileri.

Önerilen Kaynaklar:

* İsmail AKSARAYLI, Türk Dili, Manisa, 2011

* Sırrı ER, Etkili ve Güzel Konuşma Sanatı, Hayat Yayınları, 2011

* Mehmet SARI, Türk Dili, Okutman Yayıncılık, 2011

* Prof Dr Ertuğrul YAMAN, Susma Sanatı, Akçağ Yayınları, 2012

ING102 İngilizce II (3+0)

Bu ders öğrencilere kimi İngilizce okuma ve yazma becerilerini öğretmek için planlanmış bir derstir. Yeni kelimelerle ve çeşitli yazma teknikleri ve alıştırmalarla bu becerileri geliştirmek hedeflenir. Orta üzerindeki dil seviyesine uygun İngilizce okuma parçaları ve essay çeşitleri öğretilir.

Önerilen Kaynaklar:

* Q: Skills for Success Reading and Writing 4 D. Daise, C. Norloff, P. Carne, Oxford Univ.Press.2011

İKİNCİ YIL (GÜZ DÖNEMİ)

TRH 201 İslam Tarihi ve Medeniyeti (3+0)

Bu ders İslam tarihi ve Medeniyetine giriş mâhiyetindedir. Öncelikli konuları İslam Medeniyetinin kurucusu Hz. Muhammed'in hayatı ve uygulamalarıdır. Bu bağlamda, İslam Peygamberi ve dört halife döneminde İslam devletinde ortaya çıkan ilk kurum ve oluşumlara tarihi bir perspektifle bakmak hedeflenmektedir. Yine ders kapsamında İslam Medeniyeti'deki ilk İslam devletlerinden, Karahanlılar, Gazneliler, Memlûklular, Selçuklular ve Osmanlı Devletlerine ana hatlarıyla temas edilerek, bu devletlerde ortaya çıkan İslami müesseseler ve sistemler hakkında bilgi verilecektir.

Dersin sonunda katılımcılar İslam tarih ve medeniyetinin ilk yedi yüzyılı hakkında genel bir malumata sahip olacaktır. Böylelikle, öğrencilerin bu dönemde İslam Medeniyetinde ortaya çıkan kurumlar, sistemler ve sosyal oluşumları değerlendirebilecek bir donanıma sahip olması da beklenmektedir. Ders kapsamında iki kültür gezisi tertip edilerek bu suretle öğrencilerin İslam Kültür ve Medeniyetinin tarihi mirasıyla belli ölçüde tanışıklık kurması hedeflenmektedir.

Zorunlu Okuma Listesi

Cahit Baltacı, İslam Medeniyeti Tarihi, İstanbul: İfav Yay., 2016.

Muhammed Hamidullah, İslam Peygamberi, çev. Salih Tuğ, Ankara: Yenişafak, 2003.

Mustafa Fayda, Hulefâ-i Râşidin Devri, İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı, 2019.

Tavsiye Edilen Eserler:

Martin Lings, Hz. Muhammed'in Hayatı, çev. Nazife Şişman, İstanbul: İnsan Yay., 2018.

W. Barthold, Mehmet Fuad Köprülü, İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1984.

TRH 203 Genel Türk Tarihi (3+0)

Genel Türk Tarihi dersi, antik çağ sonrası İç Asya bağlamında göçebe ve yerleşik toplumlar ilişkilerini değerlendirip gerek ticari gerekse çatışma üzerinden kurulan ilişkilenebilirliği ele alırken Türkî ve diğer Orta Asya göçebe toplumlarında siyasi iradenin ne durumlarda ne şekilde tezahür ettiğini sorgulayacak. Göktürkler konfederasyon örneğinden başlayarak bu soruyu değerlendirirken ders linguistik ve kültürel çerçeveyi de inceleyecek. Cengiz Han'ın imparatorluğunun büyüüşü, dönüşümü ve ardında gerek siyasi düşünce üzerinde gerekse dönemin bilinen dünyası üzerinde bıraktığı kalıcı izleri özellikle tartışacak olan dersin, Türkî toplulukların Müslümanlaşma sürecine de özellikle vurgusu olacak. Ders, tarih öğrencilerinin konuyu birincil kaynaklardan okuyup tartışmasına özen gösterecektir.

Önerilen Kaynaklar:

A. Zeki Velidi Togan: Umumi Türk Tarihine Giriş. İstanbul: İsmail Akgün Matbaası, 1946.

Carter Vaughn Findley: Dünya Tarihinde Türkler. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2006.

Peter B. Golden: Türk Halkları Tarihine Giriş: Ortaçağ ve Erken Yeniçağ'da Avrasya ve Ortadoğu'da Etnik Yapı. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2016.

Devin DeWeese: Islamization and Native Religion in the Golden Horde: Baba Tükles and Conversion to Islam in Historical and Epic Tradition. University Park, Pa: Pennsylvania State University Press, c1994.

Mehmet Fuat, Köprülü: Türk Tarih-i Dinîsi. Ankara: Akçağ, 2005.

Birincil Kaynaklardan:

Vilh. Thomsen ve Vilhelm Ludvig Peter: Orhon ve Yenisey Yazıtlarının Çözümü: İlk Bildiri; Çözülmüş Orhon Yazıtları. Ankara : Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1993.

Liu, Xu. Çin kaynaklarında Türkler : Eski T'ang tarihi (Chiu T'ang-shu), 194a "Türkler" bölümü (açıklamalı metin neşri). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2006

İbn Fadlan Seyahatnamesi ve ekleri [Hazırlayan, Ramazan Şeşen]. İstanbul: Yeditepe, 2010.

Dede Korkut Kitabı: giriş - metin - faksimile (Hazırlayan: Muharrem Ergin). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1989-2009.

Ebulgazi Bahadır Han: Şecere-i Terakime = Türkmenlerin Soykütüğü (Hazırlayan, Zuhal Kargı). Ankara: M. Ölmez; İstanbul: Simurg, 1996.

Hududü'l-Alem: Mine'l-Meşrik ile'l-Magrib (Hazırlayan: V. Minorsky ; Çevirenler: Abdullah Duman, Murat Ağarı). İstanbul: Kitabevi, 2008.

Moğolların gizli tarihi = Manghol-un Niuça Tobça'an (E. Haenisch'in Almanca ve S. Kozin'in Rusça tercümesini Moğolca aslı ile karşılaştırıp dilimize çeviren Ahmet Temir.) Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1995.

Reşiduddin Fazlullah: Câmîu't-Tevârih: (İlhanlılar kısmı) (Farsça'dan çevirenler: İsmail Aka, Mehmet Ersan) Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2013.

TRH205 Osmanlı Paleografyası I (3+0)

Bu derste, Osmanlı Paleografyası disiplini hakkında genel bilgi verilerek, öğrencilerin Osmanlı dönemi arşiv belgelerini okuyup değerlendirebilmesi ve araştırmalarında arşiv belgelerini kullanabilecek düzeyde öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Buna göre TRH205 Osmanlı Paleografyası I dersinde öğrencilerin Osmanlı döneminde kullanılan belgelerin şekil özellikleri hakkında bilgi edinmesi ve farklı yazı türlerini tanıması hedeflenmiştir. Bu hedefe ulaşmak için bir tarihçinin faydalanabileceği temel tarihi ve edebi metinlerdeki örneklerin okunup analiz edilmesi yoluyla Osmanlı Paleografyasının gramer özelliklerinin anlaşılmasına çalışılacaktır.

Önerilen Kaynaklar:

Hayati Develi. Osmanlı Türkçesi Kılavuzu-II 2. Bs. İstanbul: Bilimevi, 2001

Tanzimat Sonrası Osmanlıca Metinler. Haz. Olcay ÖnerToy, İsmail Parlatır. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, 1977.

Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesi Grameri III. 8.bs. İstanbul: Alfa, 1997

Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmi. Haz. M. Tayyip Gökbilgin. İstanbul: Enderun, 1992.

TRH217 Avrupa Orta Çağ ve Yeni Çağ Tarihi (3+0)

Bu ders, Roma İmparatorluğu'nun çöküşünden Aydınlanma dönemine kadar geçen süre içerisinde Avrupa tarihini karşılaştırmalı bir perspektiften tematik bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır.

Bu ders kapsamında; Avrupa tarihinde Roma sonrası meydana gelen ana değişimler, feodal sistemin ortaya çıkışı ve yayılışı, Haçlı Seferleri, Reformasyon ve Reform, Coğrafi Keşifler ve yeni sömürgeler, kapitalizm gelişmesi, Mutlakiyet, İletişim, Matbaa konularında öğrencilerin hakimiyet kazanmaları hedeflenmiştir.

Önerilen Kaynaklar:

Jacques Le Goff, Ortaçağ Batı Uygarlığı (Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2019)

TRH 213 Osmanlı Tarih Kaynakları Üzerine İncelemeler (3+0)

Bu ders, öğrencilere Osmanlı tarih kaynaklarını ve bu kaynakların olabildiğince geniş çeşitliliğini örnekler üzerinden tanıştırmayı hedeflemektedir. Bu bakımdan ders, daha geniş planda neyin tarih kaynağı sayılıp sayılmayacağı konusunu gündeme getirerek başlamaktadır. Bunun ardından Osmanlı tarih kaynakları mümkün olduğunca çok sayıda örneklerle öğrencilere tanıtılmaktadır. Değerlendirilen kaynak çeşitleri arasında arşiv belgeleri, kronikler, tezkireler, tereke kayıtları, kadı sicilleri, fetvanameler, siyasetnameler, nasihatnameler, vakfiyeler, ders kitapları, askerî tarih kaynakları gibi klasik tarih kaynaklarının yanı sıra muharreratlar, halk şiirleri, divan şiirleri, nefesler, tekke-tasavvuf şiirleri, sufi metinleri, romanlar, hikâyeler gibi edebiyat eserleri; hatıratlar, müdafaanameler, günlükler, mektuplar gibi kişisel anlatılar; hacnameler, sefaretnameler, Türkçe ve başka dilde basılmış seyahatnameler gibi yolculuk metinleri; misyoner raporları, yabancı ülke arşiv kaynakları, yabancı tarih anlatıları; tahrir defterleri, ticari kayıtlar, şirket kayıtları; minyatürler, haritalar, fotoğraflar, resimler, filmler gibi görsel kaynaklar; musiki eserleri ve aletleri, mimari eserler ve diğer sanat eserleri sayılabilir. Ayrıca bu kaynakların bulunması ve onlara ulaşılması, yerli ve yabancı çeşitli arşiv katalogları nasıl taranır, yerinde nasıl kullanılır konusu da dersin gündeminde olacaktır. Bunların yanı sıra daha spesifik olarak vilayet tarihi nasıl çalışılır, aile tarihi nasıl çalışılır, çok sayıda yazılı belge bırakmamış toplumsal kesimlerin tarihi nasıl çalışılır gibi sorular da dersin sistematığı içinde ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar (Özellikle Faroqi'nin kitabı ders kitabı olarak kullanılacaktır.):

Suraiya Faroqi, Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir? Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1999.

“Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki Belge Türleri, Padişah El Yazıları ve Belge Restorasyonu”. Haz. Nihal Somer. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1997.

H. Halit Atlı, “Osmanlıca Edebi Metinler ve Arşiv Belgeleri”. Hayrat, 2014.

H. Necati Demirtaş, “Açıklamalı Osmanlı Fetvaları”. (2 Cilt). Kubbealtı, 2011.

TRH239 Tarihsel Sosyoloji

Öğrencinin Tarih ve Sosyoloji disiplinlerinin geliştirdiği yöntem ve teknikleri bütünlüklü bir biçimde kullanarak insan, toplum ve devlet düzeyinde geliştireceği tahlillerini sağlam bir zemine bina etmesini sağlamak.

Dersin içeriği, tarih ve sosyolojideki temel olguculuk-tarihselcilik tartışmasını ele alarak tarihsel sosyolojinin gelişimi, alt dalları ve somut örneklerini değerlendirmektedir.

Önerilen Kaynaklar:

Özlem, D. (2012). Tarih felsefesi

Doğan Özlem, Kültür Bilimleri ve Kültür Felsefesi

E.H. Carr, Tarih Nedir

T. Skocpol, Tarihsel Sosyoloji

Ferdan Ergut ve Ayşe Uysal, Tarihsel Sosyoloji

P. Burke, Annales Hareketi

Bloch, M. (2013). Tarih savunusu veya tarihçilik mesleği.

Delanty, G. Ve Işın, E.F. (2017). Tarihsel sosyoloji: Temeller ve tartışmalar. (Çev: Ü. Tatlıcan).

Braudel, F. (1996). Uygarlıkların Grameri. (Çev: M.A. Kılıçbay).

Wallerstein, I. (2013). Sosyal bilimleri düşünmemek (2. Baskı). (Çev: T. Doğan). İstanbul: BGST.

Wallerstein, I. (2018). Dünya sistemleri analizi: Bir Giriş. (Çev. T. Doğan). İstanbul: BGST.

Küçükömer, İ. (2011). Batılaşma: Düzenin Yabancılaşması. İstanbul: Pınar. Köprülü

M.F. (1984). Osmanlı Devleti'nin kuruluşu. (2. Baskı). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

İKİNCİ YIL (BAHAR DÖNEMİ)

TRH202 Selçuklu Tarihi (3+0)

Selçuklu, Anadolu Selçuklu ve Beylikler tarihlerini yapısal ve siyasi çerçeveleri içinde ele alıp öğrencilerin konulara geniş çerçevede, uzun dönemde ve kritik bir perspektifle yaklaşma kabiliyetlerini geliştirme fırsatı tanımak.

Orta Dönem İslam coğrafyası ve Orta Çağ Anadolu bağlamında Türkçe konuşan hanedanlar ve topluluklar ile diğer toplumlar ve siyasi yapılar ilişkilerini değerlendirip gerek karışma gerekse çatışma üzerinden kurulan ilişkilenemeyi ele alır. Gerek İslamî gerekse diğer siyasi geleneklerin sözkonusu devletlerin teşekkülündeki rolünü araştırır. Gerek sanat gerekse inanç zemininde önce tüm çeşitliliği ve çatışmalarıyla Maşrik coğrafyası İslam toplumunun, sonra da Anadolu'daki çoğulcu uç toplumunun yapısını sorgular.

Önerilen Kaynaklar:

- * Anadolu Selçukluları: Ortaçağ Ortadoğusu'nda saray ve toplum (ed: S.N. Yıldız ve A.C.S. Peacock). İstanbul: YKY, 2017.
- * Köymen, Mehmet Altay: Selçuklu Devri Türk Tarihi. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2017.
- * Cahen, Claude: Osmanlılardan önce Anadolu. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2014.

TRH206 Osmanlı Paleografyası II (3+0)

Bu derste, Osmanlı Paleografyası disiplini hakkında detaylı bilgi verilerek, öğrencilerin Osmanlı dönemi arşiv belgelerini okuyup değerlendirebilmesi ve araştırmalarında arşiv belgelerini kullanabilecek düzeyde öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Dersin içeriğine, Osmanlıca arşiv belgelerinin okunması, Osmanlıca Türkçesinin gramer özellikleri, Osmanlıca'nın Arapça ve Farsça unsurlarının tanınması ve öğrenilmesi dahildir.

Önerilen Kaynaklar:

- Tanzimat Sonrası Osmanlıca Metinler. Haz. Olcay ÖnerToy, İsmail Parlatır. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, 1977.
- Mehmet Eminoğlu, Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 1996
- Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî. Haz. M. Tayyip Gökbilgin. İstanbul: Enderun, 1992.

TRH210 Osmanlı Tarihi I (3+0)

Bu dersteki amaç, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan 1774'e kadar olan tüm siyasi olayları, özellikle devletin tarihine yön veren önemli siyasi gelişmeleri, Osmanlı tarihinin ana kaynakları olan kroniklerden örneklerle öğrencilere göstermektir. Her padişah döneminin önemli siyasi olaylarının yanı sıra yine dönemlerine damga vurmuş devlet adamları, veziriazamlar ve nihâi olarak padişah eş ile annelerinin de Osmanlı siyaseti üzerindeki tesirleri anlatılacaktır.

Önerilen Kaynaklar:

- * "Osman Gazi (1299-1324)", Osmanlı: Hanedan, XII. cilt, s. 17-21.
- * Orhan Gazi (1324-1361)", Osmanlı: Hanedan, XII. cilt, s. 22-28;

- * Fuad Köprülü, Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşu.
- * Halil İnalçık, Kuruluş Dönemi Osmanlı Sultanları, Ankara 2016.
- * Halil İnalçık, "Osmanlı Beyliği'nin Kurucusu Osman Beg", TTK Belleten, sayı: 261, Ankara 2007
- * Halil İnalçık, Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600).
- * Erhan Afyoncu, Sorularla Osmanlı İmparatorluğu.
- * Feridun Emecen, Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi (1300-1600).

TRH218 Avrupa Yakın Çağ Tarihi (3+0)

Bu ders, Avrupa'da **on dokuzuncu yüzyılda olan** tarihsel olaylar hakkında öğrencilere bir arka plan sağlamak ve dönemin önemli konularını tartışma yeteneği kazandırmak hedefindedir.

Her hafta yüzyılda ön plana çıkmış bir felsefe akımı ya da ideoloji hakkında kısa ders anlatımları olacak ve bunların arkasından sınıf içi tartışmalar gerçekleşecektir. Ders içeriği milletler ve milliyetçilikler, sanayileşme ve sosyalizm, romantizm ve realizm, muhafazakarlık, liberalizm ve devletin ekonomideki rolü, bilim, teknoloji, tüketici kültürü, savaş, oryantalizm ve emperyalizm gibi konuları kapsamaktadır.

Önerilen Kaynaklar:

- * 19. yüzyılda Dünyanın Dönüşümü, Jürgen Osterhammel
- * Avrupa Dünyayı Neden Fethetti, Philip T. Hoffman
- * Avrupa'nın Yükselişi, MS Anderson.

RPRE104 Girişimcilik ve Proje Kültürü (2+0)

RPRG104 Girişimcilik ve Proje Kültürü dersinin amacı; ARGE ve İnovasyon kültürünü destekleyerek gençlerin girişimcilik ve yenilikçilik performansını, artırmak, ticari ve sosyal amaçlı projeleri hayata geçirebilmelerine destek olmak ve girişimcilik için gerekli donanımları kazanmalarını sağlamaktır.

Bu derste Üsküdar Üniversitesi, GOSB Teknopark ve GOSB Teknopark şirketleri işbirliği ile gerçekleşecek programda Teknopark şirketlerinin girişimcilikte pazarlama, girişimcilikte insan kaynakları, girişimcilikte finansman yönetimi, girişimcilikte üretim yönetimi, girişimcilikte teknoloji yönetimi, girişimcilikte ve marka, patent hukuku girişimcilikte ARGE ve inovasyon konularına değinilecektir.

Önerilen Kaynaklar:

KOSGEB Girişimcilik El Kitabı

M. Oktay Alınak, (2011) Proje Yönetimi. Beta Basım Yayın.

Richard Newton, (2010). Adım Adım Proje Yönetimi. Optimist Yayıncılık
https://kobidoktoru.files.wordpress.com/2019/09/kosgeb_geleneksel_girisimcilik_el_kitabi.pdf

TRH240 Osmanlı Tarih yazımı ve Tarihçiler (3+0)

Bu ders, Osmanlı tarihi hakkında eserler üretmiş belli başlı tarihçilere ve tarihsel metinlere odaklanarak, Osmanlı tarih yazımına referans olan birincil kaynaklara yakından bakmayı amaçlamaktadır. Ders kapsamında Ahmedi'den Mustafa Naima'ya kadar Osmanlı tarihçilerini ve eserleri incelenmektedir.

Önerilen Kaynaklar:

- * Âşıkpaşa-zâde, "Osmanoğullarının Tarihi, Tevârîh-i Âl-i Osmân."

ÜÇÜNCÜ YIL (GÜZ DÖNEMİ)

TRH303 Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Düşünce Tarihi I

Bu ders ve devamı olan TRH304 Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Düşünce Tarihi II dersleri bir bütün olarak Osmanlı'dan Cumhuriyet'e siyasi ve toplumsal düşünce tarihini incelemektedir.

Ders kapsamında Osmanlı klasik siyasi düşüncesi, kökenleri ve kaynakları; Osmanlı siyasi düşüncesinde dönüşüm; siyasete katılımın genişlemesi hakkında fikirler; Tanzimat zihniyeti; Osmanlıcılık; Yeni Osmanlılar; Önemli Siyaset Metinleri; Jön Türklerin Fikirleri: Pozitivizm, İslamcılık, Liberalizm, Türkçülük, Sosyalizm, Feminizm gibi konular ele alınmaktadır.

Önerilen Kaynaklar:

* Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, cilt 1.

* Marinos Sariyannis, A History of Ottoman Political Thought up to the Early Nineteenth Century.

TRH309 Osmanlı Tarihi II (3+0)

Bu dersin amacı, Osmanlı devletinin Küçük Kaynarca Antlaşması'ndan (1774) II. Abdülhamid saltanatına (1876) kadarki dönemini incelemektir. Bu inceleme, Osmanlı'da meydana gelen siyasi gelişmeler ve Osmanlı Devleti'nin diplomatik ilişkileri; devlet teşkilatlanması ve yerel yönetim araçları; toplum hayatı ve kültürel gelişmeler bağlamında yapılacaktır.

Önerilen Kaynaklar:

Halil İnalçık, Osmanlı İmparatorluğu, Kronik Kitap, İstanbul, 2018.

Halil İnalçık, Kuruluş ve İmparatorluk Sürecinde Osmanlı, Timaş Yayınları, İstanbul 2017

İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1995.

Donald Quataert, Osmanlı İmparatorluğu 1700-1922, (Çev. Ayşe Berktaş), İletişim Yayınları, İstanbul, 2009.

TRH345 Modern Ortadoğu Tarihi (3+0)

Ortadoğu bölgesi geçmişten bugüne Türkiye ile siyasi, dini, kültürel ve ekonomik ilişkileri olan bir bölgedir. Bölge, ayrıca uluslararası politika gündeminde ve kültür hayatında da önemli yer işgal etmektedir. Öğrenciler için Ortadoğu hakkında bilgi edinmek gerek tarih bilgisi, gerek günümüzü anlamak açısından çok önemlidir. TRH345 Modern Ortadoğu Tarihi dersi, günümüz Ortadoğu coğrafyasının tarihsel oluşum süreçlerine odaklanarak Ortadoğu coğrafyasını süreklilik ve kopuş ilişkisi içinde tarihsel kökleriyle anlamayı amaçlamaktadır. Ders kapsamında Ortadoğu kavramının doğuşu, Batı kavramı ile ilişkisi ve Batı'nın bir ötekisi olarak Doğu ve Ortadoğu kavramı hakkında bilgi verilecek, Oryantalizm literatürü tartışılacaktır. İlerleyen haftalarda Arap nüfusun yoğunluklu olduğu bölgelere odaklanılarak, kısmen kronolojik bir ilerleyiş ile Ortadoğu'da hangi gelişme ve akımların, hangi tarihsel bağlamlarda hangi sorunlara cevap olarak ortaya çıktığı irdelenecektir. Ele alınacak konular arasında Ortadoğu'da manda yönetimleri ve bağımsızlık hareketleri, Arap milliyetçiliğinin doğuşu ve pan-Arabizm hareketinin yükselişi, Filistin meselesi, Arap-İsrail savaşları, pan-Arabizm'in düşüşü ve İslamcılığın yükselişi gibi konular yer almaktadır. Dersin sonunda öğrenciler, Ortadoğu

toplumlarının kimlik ve düşman algıları, bu algıların siyasi gelişmelerle etkileşimi ve genel hatlarıyla günümüz Ortadoğu coğrafyasının nasıl oluştuğu hakkında bilgi edinmiş olacaklardır.

Önerilen Kaynaklar:

Eugene Rogan, *Araplar: Bir Halkın Tarihi*.

George Antonius, *Arap Uyanışı*.

Roger Owen, Şevket Pamuk, 20. Yüzyılda Ortadoğu Ekonomileri Tarihi.

David Fromkin, Barışa Son Veren Barış: Modern Ortadoğu Nasıl Yaratıldı.

Kemal H. Karpat, Ortadoğu'da Osmanlı Mirası ve Ulusçuluk.

Sabit Duman, Modern Ortadoğu'nun Oluşumu.

Zeine N. Zeine, Türk-Arap İlişkileri ve Arap Milliyetçiliğinin Doğuşu.

Hadiye Yılmaz, Suriye'de İşgal ve Direniş.

Zekeriya Kurşun (Ed.), Ortadoğu'yu Kuran İdeolojiler.

Tayyar Arı, Geçmişten Günümüze Ortadoğu c.1-2.

Bernard Lewis, Ortadoğu.

Edward Said, Oryantalizm.

Arthur Goldschmidt, Lawrence Davidson, Kısa Ortadoğu Tarihi.

Tayyar Arı, Geçmişten Günümüze Ortadoğu c.1-2. 2.

Ussama Makdisi, 'Ottoman Orientalism', *the American Historical Review*, 107, 3 (June, 2002), 768-96.

M. Akif Kayapınar, "Ussama Makdisi ve 'Osmanlı Oryantalizmi'", *Divan*, 20 (2006/1), 311-17.

TRH321 Medeniyet, Kültür Şehri İstanbul (3+0)

Bu ders öğrencilere İstanbul şehrinin kültürel ve tarihi yönlerini tanıtmak için tasarlanmıştır. Dersin ilerleme sürecini şöyle ana hatlarıyla özetlemek mümkündür: Giriş, Tarihi İstanbul'un Yeraltı ve Altyapısı, Roma Öncesi İstanbul, Roma (Bizans) İstanbul, Osmanlı İstanbul, İstanbul'da Klasik Sanatlar, Cumhuriyet İstanbul, Yaşayan İstanbul, Öğrenci Sunumları.

TRH325 Tanzimat Öncesi Osmanlı Merkez ve Eyalet Teşkilatı (3+0)

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan 1839 Tanzimat Fermanı'na kadar olan süreçte devletin yönetim mekanizmasının nasıl işlediği, merkezde ve eyaletlerdeki yönetim biçim ve usullerinin öğretilmesi dersin amacıdır. Başta padişah olmak üzere Divan-ı Hümayun ve üyelerinin görev ve yetkileri, eyaletlerde devletin idare usulü dersin içeriğidir.

Önerilen Kaynaklar:

Mehmet İpşirli, "Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı", Osmanlı Devleti ve Medeniyet Tarihi.

İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı

ÜÇÜNCÜ YIL (BAHAR DÖNEMİ)

TRH304 Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Düşünce Tarihi II (3+0)

Bu ders, öncülü olan TRH303 Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Düşünce Tarihi I dersi ile beraber bir bütün olarak Osmanlı'dan Cumhuriyet'e siyasi ve sosyal düşünce tarihini incelemektedir. Ders kapsamında ele alınacak konular ve akımlar arasında Jön Türklerin Fikirleri, Pozitivizm, Sol, Sağ, Liberalizm, Milliyetçilik, Batılılaşma, Feminizm ve Popüler Kültür bulunmaktadır.

Önerilen Kaynaklar:

Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce.

Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi

TRH310 Osmanlı Tarihi III (3+0)

Bu ders, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamı odağına alarak, modern öncesi Osmanlı toplumsal yaşamının farklı veçhelerini incelemeyi amaçlamaktadır. Osmanlı siyasi, bürokratik ve askeri tarihinden farklı olarak bu derste, Osmanlı kent ve kırsal yaşamının günlük dinamikleri, sosyalleşme mekanları, merkez-taşra ilişkisi, cemaatler arası ilişki, kadın, çevre, maddi kültür ve okuma pratikleri vb. konular haftalık okumalar eşliğinde tartışılacaktır.

Önerilen Kaynaklar:

Halil İnalçık & Donald Quataert, Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi (İstanbul: Eren Yayıncılık, 1997).

TRH314 Tarihyazımı ve Metodoloji (3+0)

Bu ders Tarihyazımı ve Metodoloji konularını ortak bir ders izlencesi eşliğinde incelemeyi amaçlamaktadır.

Önerilen Kaynaklar:

Ferdan Ergut, Tarihin Hakikatleri. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2021).

Michael Stanford, İncelenmesi için Bir Kılavuz. (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010).

TRH336 Osmanlı İlimiye Teşkilatı (3+0)

Osmanlı döneminde tedris (öğretim), kaza (yargı) ve ifta (fetva verme) görevini bünyesinde barındıran Osmanlı İlimiyesi, Osmanlı devlet yönetiminde olduğu kadar toplum yaşamında da çok önemli rol oynamıştır. Bu ders boyunca ilmiyenin hem kurumsal yapısı hem de onu oluşturan ulemânın toplumun farklı kesimleriyle olan bağlantısı ele alınacaktır.

Ana hatlarıyla dersin ilerleyişini şöyle özetlemek mümkündür: Osmanlı Öncesi Toplum-Devlet-Ulema-Eğitim; Erken Osmanlı Döneminde Ulema; Osmanlı İlimiyesinin Teşekkülü; Osmanlı İlimiyesinin Tahkimi; Kaynaklar; Kurumsal Yapı (Şeyhülislam, Kazasker, Fetva); Kadılık ve Kaza Kurumu; Eğitim (Medrese, Müderris, Müfredat); Osmanlı Hukuku; Para Vakfı Tartışması; Ulema, Kadızadeliler ve Sufiler.

Önerilen Kaynaklar:

* Abdurrahman Atçıl, Erken Modern Osmanlı İmparatorluğu'nda Âlimler ve Sultanlar. (İstanbul: Klasik Yayınları, 2019).

TRH346 Dijital Beşerî Bilimler (3+0)

Dijital Beşerî Bilimler, mekansal analiz, metin analizi veya kütüphaneler için meta veri yöntemleri ve veri tabanı oluşturma veya ağ analizi gibi farklı uzmanlık alanlarını kapsayan çok geniş bir tanımdır. Bu dersin amacının büyük bir kısmı, Dijital Beşerî Bilimler ve dijital tarihsel araştırma için yol haritası çizmek, beşerî bilimler araştırmalarında yeni metodolojilerin farkındalığını artırmak ve daha da önemlisi uygulamalı dijital araştırma süreci için bir ortam yaratmaktır.

Belirli bir akademik disiplinde ileri düzeyde dijital araştırma, bu dersin kapsamının ötesinde teknik bilgi ve çaba gerektirir. Sonuç olarak, bu ders Dijital Beşerî Bilimlere ve daha özel olarak dijital tarihe bir giriş olarak düzenlenmiştir. Dolayısıyla, bu ders, mekansal analiz için ArcGIS, ağ analizi için Palladio veya metin analizi için Voyant Tools gibi sınıf içi uygulamalara uygun olan bu uzmanlık alanlarıyla ilgili uygulamalı deneyim sağlayacaktır.

Önerilen Kaynaklar:

- Matthew G. Kirschenbaum, “What Is Digital Humanities and What's It Doing in English Departments?” in *Debates in Digital Humanities 2012* ed. Matthew K. Gold, University of Minnesota Press, 2012, pp. 3-11.
- Stefan Tanaka, “Pasts in a Digital Age” in *Writing History in the Digital Age*, Web-book edition, eds. Jack Dougherty and Kristen Nawrotzki. (Michigan: University of Michigan Press, 2013), pp. 35-46.
- Warwick, C. “Building Theories or Theories of Building? A Tension at the Heart of Digital Humanities” in *A New Companion to Digital Humanities*. Schreibman, S., Siemens, R. & Unsworth, J. Wiley- Blackwell, (2016), pp. 538-552.
- Daniel J. Cohen and Roy Rosenzweig, “Why Digitize the Past? Costs and Benefits” in *Digital History. A Guide to Gathering, Preserving, and Presenting the Past on the Web* (Fairfax, VA: Center for History and New Media, 2005),

DÖRDÜNCÜ YIL (GÜZ DÖNEMİ)

TRH401 Çağdaş Türkiye Tarihi I (3+0)

Bu dersin amacı öğrenciye; Osmanlı Devleti'nde 1908 yılında gerçekleşen II. Meşrutiyet'in ilanından 1980'li yılların Türkiye'sine kadar yaşanan belli başlı tarihsel olaylar ve belirginleşen olgulara dair siyasal, toplumsal, ekonomik ve yer yer psikolojik perspektifli bilgi birikimi ve bir bakış açısı kazandırmaktır.

Dersin ilk döneminde, İkinci Meşrutiyet'ten Milli Şef dönemine kadar olan sürece odaklanılacaktır. İkinci dönemde ise buradan 1980'lere kadar olan dönem ele alınacaktır. Öğrenciler, sınıf içi tartışmalara katılmaya, ödevler yazmaya ve kendi araştırmalarını yapmaya teşvik edileceklerdir.

Önerilen Kaynaklar:

- Carter Vaughn Findley, Modern Türkiye Tarihi (1789-2007).
Erik Jan Zürcher, Modernleşen Türkiye'nin Tarihi.
Sina Akşin, Kısa Türkiye Tarihi
Sina Akşin, İç Savaş ve Sevr'de Ölüm
Sina Akşin, Jön Türkler ve İttihat ve Terakki
Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Atatürk Araştırma Merkezi, Cilt 1-2.
Niyazi Berkes, Türkiye'de Çağdaşlaşma.
Peyami Safa, Türk İnkılabına Bakışlar
Stanford Shaw, Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye, Cilt 1-2.
D. Quataert, Osmanlı İmparatorluğu 1700-1922.
Bernard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu
Zafer Toprak, Türkiye'de Milli İktisat
Zafer Toprak, Türkiye'de Yeni Hayat
Zafer Toprak, İttihat Terakki ve Cihan Harbi
Cemil Koçak, Milli Şef Dönemi, Cil 1-2
Hadiye Yılmaz, Dünden Bugüne Pontus Macerası
Ahmet Ağaoğlu, Serbest Fırka Hatıraları
Feroz Ahmad, Demokrasi Sürecinde Türkiye
Fahir Armaoğlu, 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi Cilt 1
Ergun Aybars, İstiklal Mahkemeleri
Falih Rıfkı Atay, Çankaya.
Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk
Kazım Karabekir, İstiklal Harbimiz
Baskın Oran, Türk Dış Politikası
Bülent Tanör, Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri
Yahya Sezai Tezel, Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi.

TRH403 Çağdaş Dünya Tarihi I (3+0)

Bu ders, Avrupa'da on dokuzuncu yüzyılda olan tarihsel olaylar hakkında öğrencilere bir arka plan sağlamak ve dönemin önemli konularını tartışma yeteneği kazandırmak hedefindedir.

Her hafta yüzyılda ön plana çıkmış bir felsefe akımı ya da ideoloji hakkında kısa ders anlatımları olacak ve bunların arkasından sınıf içi tartışmalar gerçekleşecektir. Ders içeriği milletler ve milliyetçilikler, sanayileşme ve sosyalizm, romantizm ve realizm, muhafazakarlık, liberalizm ve devletin ekonomideki rolü, bilim, teknoloji, tüketici kültürü, savaş, oryantalizm ve emperyalizm gibi konuları kapsamaktadır.

Önerilen Kaynaklar:

- * 19. yüzyılda Dünyanın Dönüşümü, Jürgen Osterhammel
- * Avrupa Dünyayı Neden Fethetti, Philip T. Hoffman
- * Avrupa'nın Yükselişi, MS Anderson

TRH405 Mezuniyet Projesi I (0+6)

Bu dersin amacı tarih bölümü öğrencilerinin tarih alanında araştırma soruları belirleyip, tarihi kaynaklar ışığında bu soruları cevaplandırmalarıyla ilgili bitirme ödevi yaparak, öğrencilerin tarihi kaynakları doğru kullanıp tarih alanında bağımsız olarak araştırma yapabilmelerini sağlamaktır.

Önerilen Kaynaklar:

- BAYRAKTAROĞLU, Serkan (2017), Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Sakarya Yayıncılık
- Büyükoztürk Ş. ve d. (2017), Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi, Ankara.
- E. H. Carr (2014), Tarih Nedir, İletişim Yayınları.

DÖRDÜNCÜ YIL (BAHAR DÖNEMİ)

TRH402 Çağdaş Türkiye Tarihi II (3+0)

Bu dersin amacı öğrenciye; Osmanlı Devleti'nde 1908 yılında gerçekleşen II. Meşrutiyet'in ilanından 1980'li yılların Türkiye'sine kadar yaşanan belli başlı tarihsel olaylar ve belirginleşen olgulara dair siyasal, toplumsal, ekonomik ve yer yer psikolojik perspektifli bilgi birikimi ve bir bakış açısı kazandırmaktır.

Dersin ilk döneminde, İkinci Meşrutiyet'ten Milli Şef dönemine kadar olan sürece odaklanılacaktır. İkinci dönemde ise buradan 1980'lere kadar olan dönem ele alınacaktır. Öğrenciler, sınıf içi tartışmalara katılmaya, ödevler yazmaya ve kendi araştırmalarını yapmaya teşvik edileceklerdir.

Önerilen Kaynaklar:

- Carter Vaughn Findley, Modern Türkiye Tarihi (1789-2007).
Erik Jan Zürcher, Modernleşen Türkiye'nin Tarihi.
Sina Akşin, Kısa Türkiye Tarihi
Sina Akşin, İç Savaş ve Sevr'de Ölüm
Sina Akşin, Jön Türkler ve İttihat ve Terakki
Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Atatürk Araştırma Merkezi, Cilt 1-2.
Niyazi Berkes, Türkiye'de Çağdaşlaşma.
Peyami Safa, Türk İnkılabına Bakışlar
Stanford Shaw, Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye, Cilt 1-2.
D. Quataert, Osmanlı İmparatorluğu 1700-1922.
Bernard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu
Zafer Toprak, Türkiye'de Milli İktisat
Zafer Toprak, Türkiye'de Yeni Hayat
Zafer Toprak, İttihat Terakki ve Cihan Harbi
Cemil Koçak, Milli Şef Dönemi, Cil 1-2
Hadiye Yılmaz, Dünden Bugüne Pontus Macerası
Ahmet Ağaoğlu, Serbest Fırka Hatıraları
Feroz Ahmad, Demokrasi Sürecinde Türkiye
Fahir Armaoğlu, 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi Cilt 1
Ergun Aybars, İstiklal Mahkemeleri
Falih Rıfkı Atay, Çankaya.
Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk
Kazım Karabekir, İstiklal Harbimiz
Baskın Oran, Türk Dış Politikası
Bülent Tanör, Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri
Yahya Sezai Tezel, Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi.

TRH404 Çağdaş Dünya Tarihi II (3+0)

Bu ders, Avrupa'da **on dokuzuncu yüzyılda olan** tarihsel olaylar hakkında öğrencilere bir arka plan sağlamak ve dönemin önemli konularını tartışma yeteneği kazandırmak hedefindedir.

Her hafta yüzyılda ön plana çıkmış bir felsefe akımı ya da ideoloji hakkında kısa ders anlatımları olacak ve bunların arkasından sınıf içi tartışmalar gerçekleştirilecektir. Ders içeriği milletler ve milliyetçilikler, sanayileşme ve sosyalizm, romantizm ve realizm, muhafazakarlık, liberalizm ve devletin ekonomideki rolü, bilim, teknoloji, tüketici kültürü, savaş, oryantalizm ve emperyalizm gibi konuları kapsamaktadır.

ÖNERİLEN KAYNAKLAR:

* 19. yüzyılda Dünyanın Dönüşümü, Jürgen Osterhammel

* Avrupa Dünyayı Neden Fethetti, Philip T. Hoffman

* Avrupa'nın Yükselişi, MS Anderson

TRH406 Mezuniyet Projesi II (0+6)

Bu dersin amacı tarih bölümü öğrencilerinin tarih alanında araştırma soruları belirleyip, tarihi kaynaklar ışığında bu soruları cevaplandırmalarıyla ilgili bitirme ödevi yaparak, öğrencilerin tarihi kaynakları doğru kullanıp tarih alanında bağımsız olarak araştırma yapabilmelerini sağlamaktır.

Tarih biliminin araştırma alanına giren bir konu seçilerek tarihi kaynaklar ışığında bitirme projesinin yazılması.

Önerilen Kaynaklar:

BAYRAKTAROĞLU, Serkan (2017), Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Sakarya Yayıncılık.

Büyüköztürk Ş. ve d. (2017), Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi, Ankara.

E. H. Carr (2014), Tarih Nedir, İletişim Yayınları.

TRH444 Erken Modern Tarih yazımı Tartışmaları (3+0)

Erken modern dönemden modern döneme geçerken Avrupa ve Osmanlı Devleti hakkında ortaya konan temel tartışma konularına eğilen bu ders, hem bu tartışmaların içeriğine odaklanacak hem de Avrupa ve Osmanlı tarihini karşılaştırmalı bir perspektiften incelemeye çalışacaktır.

Dersin işlenişi, ana hatları ile şöyle olacaktır: Giriş; Erken Modern Öncesi Dönem; Modern Devletin Doğuşu; Modern Devletin Doğuşu (Osmanlı); Devrimler ve Ayaklanmalar-1; Devrimler ve Ayaklanmalar-2; Askeri Devrim; Küçük Buzul Çağı; Feodalizmden Kapitalizme Geçiş; Bilimsel Devrim; Kamusal Alanın Ortaya Çıkması.

Önerilen Kaynaklar:

- Gianfranco Poggi, "Modern Devletin Gelişimi, Sosyolojik Bir Yaklaşım."